

Obraz „Św. Kinga modląca się pośród sądeckich gór” Jana Matejki

- Autor Jan Matejko (1838—1893)
- Czas powstania 1892
- Wymiary wysokość: 90 cm, szerokość: 63 cm
- Numer inwentarzowy MŻKW IV/509
- Muzeum [Muzeum Żup Krakowskich w Wieliczce](#)
- Tematy [religijność](#), [namalowane](#), [góry](#), [znane postaci](#)
- Technika [malowanie](#), [malarstwo olejne](#)
- Materiał [farba olejna](#), [deska](#)
- Prawa do obiektu Muzeum Żup Krakowskich w Wieliczce
- Prawa do wizerunków cyfrowych domena publiczna
- Digitalizacja RPD MIK, projekt Wirtualne Muzea Małopolski
- Tagi [Wieliczka](#), [Jan Matejko](#), [2D](#), [sztuka sakralna](#), [święci](#), [malarstwo](#), [domena publiczna](#)

Obraz przedstawia św. Kingę (aprobaty jej kultu dokonał papież w 1690 roku, kanonizowana została

dopiero w roku 1999).

Postać klęczącej kobiety w wieku około 60 lat ubrana jest w strój książęcy. Kinga zwrócona jest lekko w prawo, klęczy na obu kolanach, na kamieniu (przypominającym bryłę soli). Ręce ma zaplecione i odwrócone dłońmi na zewnątrz; na prawym nadgarstku owinięty gruby, koralowy różaniec. Twarz ukazana jest na wprost, wzrok skierowany ku górze. Postać okryta jest luźnym, ciemnobrązowym płaszczem spiętym pod szyją. Na czerwonej sukni widoczny jest biały haftowany orzeł. Twarz otulona wokół podbródka. Na głowie znajduje się korona książęca gęsto wysadzana perłami, spod niej spływa na ramiona grubo pleciona chusta. U kolan po lewej stronie leży pastorał i gruby modlitewnik. Sylwetka ukazana jest na tle pejzażu z łańcuchem wysokich gór po lewej i doliną z klasztorem starosądeckim po prawej. Niebo pokryte chmurami z promieniście przedzierającym się światłem nad głową św. Kingi. Obraz został namalowany na uroczystość jubileuszu 600-lecia śmierci św. Kingi (wtedy jeszcze błogosławionej), obchodzonego w Starym Sączu w 1892 roku. Ostatecznie jednak nie trafił do klasztoru Klarysek. Od autora obraz nabył hr. Jerzy Dunin-Borkowski ze Lwowa, drogą spadku otrzymała go wnuczka — Józefa z Dunin-Borkowskich Sobogał, od niej w 1971 roku został zakupiony do Muzeum Żup Krakowskich w Wieliczce.

Święta Kinga jest bohaterką podań ludowych i legend, do których nawiązują rekwizyty na obrazie: pierścień wrzucony przez nią do kopalni soli na Węgrzech, a odnaleziony później w Wieliczce (lub w Bochni, jak chcą inni), oraz zamieniony w góry różaniec, który rzuciła za siebie podczas ucieczki przed Tatarami.

Po śmierci męża, księcia Bolesława Wstydlivego (1279), założyła w Starym Sączu klasztor Klarysek i uposażywszy go przywilejem w roku 1280, mieszkała w nim aż do śmierci. Także klasztor znalazł swe miejsce na obrazie.

Święta Kinga była przedstawiana w sztuce na dwa sposoby — jako młoda osoba w bogatym stroju księżnej oraz jako starsza zakonnica w habicie klaryski. Jan Matejko dokonał celowego zestawienia obu konwencji i sportretował św. Kingę w wieku około 60 lat w szatach księżnej, z atrybutami nawiązującymi do jej życia w klasztorze klarysek (modlitewnik, pastorał, widok klasztoru w Starym Sączu). Modelem do postaci była hr. Katarzyna Adamowa Potocka, znana z innego portretu namalowanego przez Matejkę — tam razem w stroju współczesnym.

W roku 1892 Jan Matejko podjął się namalowania jeszcze jednego obrazu bł. Kingi do kaplicy jej imienia w kościele parafialnym w Bochni. Przedstawiona fotografia opisywanego obrazu, ukazującego świętą jako księżnę w starszym wieku, nie spodobała się zamawiającym górnikom. Matejko wykonał nowy rysunek przedstawiający Kingę jako młodą kobietę ubraną w gronostaje. Według tego szkicu obraz olejny dla kościoła w Bochni namalował w 1893 roku Władysław Rossowski. Znajduje się on obecnie w ołtarzu zaprojektowanym przez Jana Matejkę, w kaplicy dekorowanej polichromią — także projektu J. Matejki (wzorowaną na polichromii kościoła Mariackiego w Krakowie).

Opracowanie: Marek Skubisz (Muzeum Żup Krakowskich w Wieliczce), © wszystkie prawa zastrzeżone